

GEMEENTE BOEKEL

Nummer 2019 38

MEMO

Aan : Raads- en Burgerleden
Van : College van B&W
Betreft: : Budgettair kader Jeugdhulp 2020 en bijstelling 2019
Datum : 19 juli 2019

Geachte Raads- en Burgerleden,

Graag informeren wij u over het budgettair kader Jeugdhulp 2020 en de bijstelling voor het jaar 2019.

Op 10 april 2019 is tijdens het Regionaal Bestuurlijk Overleg jeugd (RBO) gesproken over de financiële ontwikkelingen en knelpunten op het gebied van jeugdhulp. Opnieuw is geconcludeerd dat we geen andere optie hebben dan zoveel mogelijk aansluiten bij de huidige vraag naar jeugdhulp. Ook indexering is noodzakelijk om te kunnen blijven voldoen aan onze zorgplicht. Jeugdigen en hun gezinnen moeten adequaat geholpen blijven worden.

De portefeuillehouders jeugd hebben ingestemd met het voorstel om de budgettaire kaders voor het inkopen van specialistische jeugdhulp voor het jaar 2019 bij te stellen en het budgettair kader 2020 vast te stellen.

Beoogd resultaat

Het in overeenstemming brengen van vraag en aanbod, door voor 2019 en 2020 het regionale inkoopkader aan te passen. Hiermee wordt tijdrovende bureaucratie voorkomen en ontvangen jeugdigen en hun gezinnen tijdig de best passende hulp. Uitgangspunten hierbij zijn dat het perspectief van jeugdigen leidend is en dat jeugdigen passende hulp in hun nabijheid ontvangen.

Argumenten:

1.1. *Er is een stijgende lijn in het zorgverbruik binnen gemeenten in de regio Noordoost Brabant.*

Met betrekking tot het stijgende zorgverbruik zien we de volgende ontwikkelingen, die geleid hebben tot het bijgestelde budgettair kader voor 2019. Deze ontwikkelingen zijn structureel en werken door in 2020.

Gesloten Jeugdhulp (ook wel Jeugdzorg Plus genoemd)

Eind 2017 hebben we het civiel trajectberaad, een specialistisch casus overleg, geïntroduceerd met als doel het terugdringen van enerzijds het aantal zorgdagen Jeugdzorg Plus en anderzijds het terugdringen van het aantal jeugdigen in Jeugdzorg Plus. Er zijn twee trends waarneembaar binnen Jeugdzorg Plus. Enerzijds zien we een daling van het aantal dagen dat een jeugdige in een gesloten instelling verbleef in 2018 t.o.v. 2017. De jeugdigen zitten gemiddeld 20% korter in een gesloten instelling. Anderzijds zien we

dat het aantal jeugdigen dat in een gesloten instelling verbleef in 2018 is gestegen met 25% t.o.v. 2017. De totale kosten voor Jeugdzorg Plus zijn hierdoor gestegen.

Landelijke Transitie Arrangementen (LTA)

Bij LTA zorg gaat het om jeugdhulp met een hoog specialistische karakter. Aanbieders die deze zorg leveren zijn landelijk gecontracteerd door de VNG. Sinds 2015 zien we een aanhoudende regio brede groei van de LTA zorg. De toenemende inzet van LTA zorg heeft er o.a. mee te maken dat huisartsen en kinderartsen rechtstreeks mogen doorverwijzen en (nog) niet altijd voldoende op de hoogte zijn van alternatieve hulpvormen zoals inzet vanuit een basisteam jeugd en gezin of regionaal ingekochte specialistische jeugdhulp. Dit ondanks de extra inzet die gemeenten plegen om contact en samenwerking met huisartsen te verbeteren. Bij de LTA contracten is bovendien sprake van een indexering. De VNG heeft besloten de tarieven per 1 januari 2019 met 3,5% te indexeren.

Gecertificeerde instellingen (GI)

De regio heeft contracten met drie gecertificeerde instellingen. Gecertificeerde instellingen geven uitvoering aan jeugdbeschermings- en reclasseringsmaatregelen. Daarnaast bieden zij spoedeisende zorg en ontvangen zij middelen voor preventieve werkzaamheden, waaronder het versterken van de gemeentelijke toegang. Een maatregel wordt opgelegd door een kinderrechter indien er ernstige zorgen zijn m.b.t. opvoed- en opgroei problematiek waarbij hulp in een vrijwillig kader onvoldoende van de grond komt of effect heeft. Afgelopen jaar zijn er meer maatregelen ingezet dan in 2017. Het gaat regionaal om een groei van ongeveer 2%. Ook hier is dus bijstelling nodig van het budgettair kader.

Verstandelijk Gehandicapten (VG)

In 2018 is gebleken dat er een forse stijging is van jeugdigen in de VG doelgroep. Dit lijkt een bijzondere ontwikkeling aangezien deze doelgroep over het algemeen een stabiele omvang kent. Voorheen viel een deel van deze doelgroep onder de Wet Langdurige Zorg (WLZ). De criteria zijn echter aangescherpt wat toegang tot de WLZ beperkt mogelijk maakt. Onze regio wijkt qua cijfers nauwelijks af van het landelijke beeld. Inkoop van extra volume specialistische jeugdhulp voor deze doelgroep is noodzakelijk om vraag en aanbod in evenwicht te brengen.

Meer- en maatwerk

Meerwerk wordt ingezet door basisteams jeugd en gezin wanneer een zorgaanbieder geen ruimte meer heeft binnen het contract en de hulp niet bij een alternatieve gecontracteerde aanbieder gevonden kan worden. Er wordt dan voor een individuele jeugdige extra volume ingekocht.

Maatwerk wordt ingezet in casuïstiek die om een zo specifieke combinatie van specialistische hulp vraagt, omdat inzet vanuit regulier ingekochte producten onvoldoende oplossing biedt. Er wordt dan een specifiek maatwerk arrangement ingekocht bij één of een combinatie van aanbieder(s). Dit kunnen ook niet regionaal gecontracteerde zorgaanbieders zijn.

Het aantal ingezette maatwerk trajecten blijkt hoger te zijn dan vooraf begroot. In totaal was in 2018 3 miljoen beschikbaar voor meer- en maatwerk. In het bijgestelde inkoopkader 2019 wordt voorgesteld € 4.4 miljoen te begroten voor de inzet van meer- en maatwerk in 2019.

1.2. Er is een noodzaak tot compenseren van loon- prijsontwikkelingen bij gecontracteerde zorgaanbieders.

Gedurende 2018 hebben meerdere zorgaanbieders bij de regionale inkooporganisatie gemeld dat loon- en prijsontwikkelingen in de jeugdzorgsector in 2019 gezien het huidige inkoopkader een fors knelpunt zou worden. In het huidige budgettair kader 2019 is geen loon- en prijscompensatie voor 2019 begroot. Aanbieders hebben aangegeven dat reële indexatie noodzakelijk is, om eigen financiële stabiliteit en daarmee continuïteit van zorg aan cliënten te kunnen blijven garanderen. De loonkosten ontwikkelingen en CAO afspraken laten in 2019 een forse stijging zien van loonkosten, deze is ongeveer 3,5%. De gemeenten krijgen via de algemene uitkering van het Rijk de CAO ontwikkeling toegekend. Het

Regionaal Bestuurlijk Overleg heeft op 20 december 2018 ingestemd met het voorstel om de middelen die de gemeenten van het Rijk ontvangen voor loon- en prijsontwikkeling ter compensatie één-op-één te willen doorzetten aan de jeugdhulpaanbieders. Hiermee wordt de regionale inkooporganisatie in staat gesteld de gecontracteerde zorgaanbieders te compenseren voor de CAO en prijsontwikkelingen in 2019. De verwachte toevoeging van het Rijk in de meicirculaire 2019 bedraagt naar verwachting 3,34%.

Voor wat betreft Veilig Thuis en de Gecertificeerde Instellingen voor jeugdbescherming / jeugdreclassering zijn we contractueel gebonden aan deze indexering.

1.3 Situatie in Boekel wijkt af van de regio

In tegenstelling tot hierboven geschetst beeld verloopt de samenwerking met de huisartsen in Boekel wel naar tevredenheid. Door deze samenwerking verwijzen huisartsen zoveel als mogelijk is via het BJG (Basisteam Jeugd en Gezin Boekel/Landerd). Hierdoor is de gemeente in staat om passende hulp dichtbij huis te organiseren én weten wij wie van onze inwoners Jeugdhulp ontvangt. Dit stelt de gemeente beter in staat (gezins)regie te voeren op de Jeugdhulp. Het is deze succesvolle samenwerking met de huisartsen en de verbeterde samenwerking tussen BJG en gemeente dat in tegenstelling tot veel andere gemeenten in den lande Boekel (vooralsnog) niet kampt met een (flink) tekort op de budgetten Jeugdhulp. Ook Boekel heeft te maken met een groei van het aantal kinderen/jongeren in jeugdhulp en een toenemende complexiteit. Ook in Boekel moet geïndexeerd worden. Maar door als gemeente mee te kijken op meer- en maatwerk en door de samenwerking met de huisartsen (verminderde LTA-instroom), resulteert dit in een teruggave van € 326.095 in Boekel.

Kanttekeningen

1. Uitvoeringsfase transformatieopgaven verschoven naar periode 2019-2020, daardoor worden inverteerdieneffecten later verwacht.

In 2018 stelden alle gemeenten van de regio Noordoost Brabant een bedrag van ruim € 11,7 miljoen beschikbaar voor de transformatie van het zorglandschap. De voorbereiding van de inkoop / aanbesteding kostte gemeenten meer tijd dan verwacht en daarom is de looptijd van de uitvoeringsfase van het project verschoven naar de periode 2019-2020. Hiermee verschuiven ook de te verwachten 'inverteerdieneffecten'

Op het moment van het opstellen van het budgettair kader zijn 11 van de 14 plannen gegund en staan we aan de vooravond van het daadwerkelijk uitvoeren van de transformatieplannen. Het maximale 'inverteerdieneffect' op basis van deze 11 plannen bedraagt € 3,5 miljoen per jaar structureel. Het is echter de vraag of alle plannen 100% gerealiseerd kunnen worden. We moeten rekening houden met een bandbreedte. Als minimaal inverteerdieneffect over het geheel denken we uit te kunnen gaan van € 2,3 miljoen.

2. Sturing op inzet van zorg is slechts beperkt beïnvloedbaar

Sturing op inzet van zorg blijft lastig. In de regio is nog steeds een toename van verwijzingen naar dure en zeer specialistische landelijk ingekochte zorg (LTA) zichtbaar. Dat heeft er o.a. mee te maken dat huisartsen en kinderartsen rechtstreeks doorverwijzen. Zij zijn zich vaak onvoldoende bewust van de regionaal gecontracteerde alternatieven en de hoge kosten van LTA zorg. Ofschoon onze inspanningen erop gericht zijn om zoveel mogelijk doorverwijzingen via het lokale BJG te laten verlopen, lukt dit niet in elke gemeente.

3. Autonome ontwikkelingen en reparaties/knelpunten zijn incidenteel geraamd

De extra kosten voor de autonome ontwikkelingen en reparaties/knelpunten zijn bij het vaststellen van het budgettair kader 2019 niet structureel geraamd. Bij het opstellen van het budgettair kader 2020 blijken deze kosten structureel te zijn.

4. *Situatie Boekel vraagt om investeringen om Jeugdhulp verder te verbeteren*

Hoewel er in de gemeente Boekel geen sprake is van forse overschrijdingen, zijn ook in Boekel ontwikkelingen gaande die vragen om tijdig ingrijpen in de lokale toegang. Het aantal kinderen in Jeugdhulp stijgt, de problematiek wordt complexer en doorlooptijden nemen toe. De gemeente wil meer regie en grip op kwaliteit, doelmatigheid, passende hulp, proportionaliteit en nazorg in de toegang. Ook is er meer ambtelijke capaciteit nodig om regie te kunnen blijven voeren. Deze investeringen staan deels los van de regionale inkoop, maar door het overschot op de regionale kosten, ontstaat de mogelijkheid lokaal te investeren.

Financiële gevolgen en dekking:

Bijgesteld regionaal budgettair kader 2019 (inclusief indexering):

Onderdeel:	Begroot	Bijgesteld naar:	Vershil:
Gesloten Jeugdzorg	€ 3.123.515	€ 4.496.894	€ 1.373.379
LTA	€ 7.100.000	€ 11.400.000	€ 4.300.000
GI's	€ 10.827.785	€ 11.596.313	€ 250.000
ZIN (Zorg in natura waaronder VG, Meer- en maatwerk)	€ 91.300.393	€ 94.726.380	€ 3.944.515
Veilig Thuis	€ 4.424.631	€ 4.424.631	€ -
Totaal	€ 116.776.324	€ 126.644.219	€ 9.867.895

Budgettair kader regionale inkoop specialistische jeugdhulp in natura 2019 was begroot op: € 116.776.324. Het bijgestelde kader bedraagt: € 116.776.324 + € 9.867.895 = € 126.644.219

Budgettair kader 2020 (inclusief indexering en inverdieneffect (65%) transformatie):

Onderdeel:	Bijgesteld kader 2019	Voorgesteld kader 2020	Vershil:
Gesloten Jeugdzorg	€ 4.496.894	€ 4.647.091	€ 150.196
LTA	€ 11.400.000	€ 11.780.760	€ 380.760
GI's	€ 11.596.313	€ 11.983.630	€ 387.317
ZIN (waaronder VG/Meer- en maatwerk).	€ 94.726.380	€ 95.574.421	€ 848.041
Veilig Thuis	€ 4.424.631	€ 4.572.414	€ 147.783
Totaal	€ 126.644.219	€ 128.558.315	€ 1.914.097

De financiële gevolgen voor de gemeente Boekel zijn:

Vertaling regionaal budgettair kader naar Boekel	2019 in €	2020 in €	2021 e.v. in €
Budgettair kader 2019 (juni 2018 vastgesteld)	1.645.691		
Aangepast budgettair kader (mei 2019)	1.319.596	1.340.376	1.340.376
Vershil	- 326.095	20.780	20.780

Opgenomen in Begroting 2020	2019 in €	2020 in €	2021 e.v. in €
Aangepast budgettair kader (mei 2019)	1.319.596	1.340.376	1.340.376
Budget begroting (na mutatie voorjaarsnota 2019)*	1.320.000	1.340.000	1.360.000
Mutatie begroting 2020 (o.a. toename verbruik)	n.v.t.	100.000	100.000

* Kostensoort 667210-4432005 en 668200-4432004

Het College heeft bovenstaande wijzigingen verwerkt in de Burap 2019 en meerjarig in de Begroting 2020. Daarbij is een winstwaarschuwing op zijn plaats: het gebruik en de groei van Jeugdhulp is onvoorspelbaar. De meevaller over 2019 die nu meerjarig wordt ingeboekt kan zomaar omslaan in een tekort in een volgend jaar.

Nu afgeraamd, nieuwe investering lokale Jeugdhulp nodig

Zoals de reguliere werkwijze is worden de overschotmiddelen op inkoop voor Jeugdhulp die niet worden ingezet, afgeraamd. Dat is deels in de Voorjaarsnota 2019 gebeurd, en zal ook in de Begroting 2020 plaatsvinden - conform bovenstaande tabel.

Echter, zijn er in de Begroting 2020 enkele posten opgenomen om de (beleids)capaciteit Jeugdhulp op orde te krijgen. Daarnaast zal per 1-1-2020 het Basisteam Jeugd en Gezin vanuit Boekel gaan werken. Op deze wijze willen we nog meer regie en grip krijgen op Jeugdhulp. Het Dorpsteam Boekel wordt dan een breed team voor alle (gemeentelijke) zorg voor alle leeftijden.

Wij hopen u op deze wijze voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

College van B&W